

Stricket

Barndiabetesfonden

NR 1 2019 ÅRG. 26

Medlemstidning från Barndiabetesfonden
och Barndiabetesfondens Riksförening

Beskyddare:
HKH Kronprinsessan Victoria

Barndiabetesgalan i
Malung återkommer
Sidan 11

2018 års anslag
till forskningen
utdelade
Sidan 8

Klasskamp och
Fadderprojekt
ger stöd
Sidan 10

Nystart för
Lokalföreningen
i Göteborg
Sidan 12

Barnens
Hinderbana
tar sats
Sidan 15

Kallelse till Årsmöte i Barndiabetesfondens Riksförening År 2019 Lördagen den 30 mars

Årsmötet äger rum på Hotel Ekoxen, Klostergatan 68, Linköping.

- KL.11.45 Samling
KL.12.00 Lunch
KL.13.00 Årsmöte
KL.14.15 Senior Professor i Pediatrik Johnny Ludvigsson vid Linköpings Universitet och Universitetssjukhuset i Linköping håller föredraget "Hur farligt är egentligen typ 1 diabetes?"
KL.14.45 Kaffe med avslutande mingel.

Inbjudan gäller endast medlemmar i Barndiabetesfondens Riksförening.

Anmälan om deltagande meddelas Barndiabetesfondens kansli på telefon 013 -10 56 90 eller via e-post kansli@barndiabetesfonden.se senast den 22 mars.

Eventuella motioner till årsmötet skall vara Barndiabetesfondens kansli tillhanda senast 15 februari 2019 för att kunna behandlas på årsmötet.

Med vänliga hälsningar
Barndiabetesfondens Riksförening
Styrelsen

Sticket är en medlemstidning som ges ut av Barndiabetesfonden och Barndiabetesfondens Riksförening.

Tidningen utkommer 4 ggr/år

I redaktionskommittén: Bertil M. Perttu, Anna Järpe

Ansvarig utgivare: Johnny Ludvigsson

Grafisk form: Henrik Myrén

Tryck: Larsson Offsettryck, Linköping

Eftertryck får gärna ske med angivande av källa.

Material till Sticket sändes till:

Barndiabetesfonden, Gränsliden 10, 582 74 Linköping
kansli@barndiabetesfonden.se

Tel: 013-10 56 90

ISSN 1400-8505

Manusstopp och utgivningsdatum för 2019:

Nr	Manusstopp	Utgivningsdag
2	26 April	Maj
3	23 Augusti	September
4	22 November	December

Korrekt information – grunden för vår fantastiska framgång!

Barndiabetesfondens inkomster har stigit dramatiskt! En underbar och efterlängtd framgång! Från insamlingsresultat som under 27 års gradvis, långsam stegring hamnat på ca 8-10 miljoner/år fram till för två år sedan då vi slog alla tiders rekord 2017 med en inkomst på 18 miljoner och forskningsanslag på 13 miljoner. Visserligen en annan division än Barncancerfonden som fick in 430 miljoner (Bra! Gratulerar!), men för oss fullständigt makalöst! Många har gjort fina insatser, men helt avgörande för denna framgång var först stor uppmärksamhet i SVT (Aktuellt och Rapport) och efterföljande informationskampanj i huvudsak bekostad av TAD1 (Micke Svensson och Elin Cederbrant, Växjö), som också via sin informationskampanj hade lagt grunden för att informationen skulle nå fram och få resultat. Och 2018 fortsatte informationskampanjen. Film och TYP1-kampanjen kompletterades av ytterligare annonskampanj i traditionella media och kraftigt ökad synlighet i sociala media. Resultatet blev otroligt: över 27 miljoner insamlade 2018, och 18,75 miljoner i forskningsanslag!

Vår kampanj var tydlig och korrekt: typ 1 diabetes i unga år förkortar livet! Lika sant som att trafiken dödar! Inte alla, men trafiken dödar alltför många, och typ 1 diabetes dödar alltför många i unga år. Så även om de allra flesta som får typ 1 diabetes före 10 års ålder kan förväntas bli 85 år gamla så kommer en del drabbas av för tidig död, vilket drar ner genomsnittet så rejält att svensk forskning (Lancet 2018) visade att förväntad livslängd förkortas med 14-18 år för barn som fått typ 1 diabetes före 10 års ålder. Människor måste förstå att typ 1 diabetes är en allvarlig sjukdom, och att vi inte kan acceptera detta. Vi med typ 1 diabetes i familjen vet redan, om barndiabetesteamen ger korrekt,

Människor måste förstå att typ 1 diabetes är en allvarlig sjukdom

ärlig men optimistisk, information, att typ 1 diabetes är farligt, men för just DIG ska det gå bra! Vi MÅSTE öka forskningen! Men budskapet medförde starka reaktioner. Företrädesvis mor- och farmödrar protesterade. Så här FÅR ni inte skriva! Ni skrämmer, gör oss och barnen rädda och deprimerade (som om de inte redan visste?)... Jag förstår reaktionen, men de med typ 1 diabetes vet redan... vi svarade, förklarade, och tror att det flesta förstod. Vi håller oss till sanningen.

I TV-filmer och sociala media spreds parallellt en bild av att barn med typ 1 diabetes kan dö när som helst, att föräldrar måste vara uppe ibland 10-12 gånger per natt, genomföra ideliga korrekationer för att se till att deras barn ska få ett blodsocker mellan 4-6 mmol/l (snävt blodsocker än vad friska barn har!). Föräldrar berättade att de trodde deras barn när som helst kunde dö, skräckslagna, jättestressade. Och vilken ångest har då barnen? Då informerade jag i Sticket: Barn med typ 1 diabetes lever INTE i ständig livsfara, de dör inte i hypoglykemi på natten om ingen är uppe och kollar. För att nå sjukvårdspersonal/ barndiabetesteam som ev bidragit till vanföreställningen skrev jag också i Läkartidningen. Motreaktionen från (denna gång diabetesmammor) blev än mer dramatisk! "För många känns det olustigt, förnedrande och som ett svek", trodde du var på "vår sida" etc. Jag blev en svikare som inte ställde upp på bilden att typ 1 diabetes kräver totalt uppoffrande föräldrar som lever i skräck och blir utbrända! Jag svarade, även om diskussionen

också fördes i sociala media där jag inte deltar.

Slutsats: Information behövs, för att öka förståelsen för barn och vuxna med typ 1 diabetes, för att samhället ska ge adekvat stöd, för att öka stödet till Barndiabetesfonden och typ 1 diabetes-forskning. Men informationen ska vara så korrekt som möjligt. Typ 1 diabetes leder alltför ofta till komplikationer och för tidig död, ibland redan i ung vuxen ålder. Barn kan dö av för sen diagnos, och typ 1 diabetes kan förvilla bilden av annan sjukdom (ex meningit, cancer etc) och på så vis bidra till dödsfall, men annars leder typ 1 diabetes extremt sällan till död i barnaåren. Behandlingen är komplicerad, och pågår varenda dag. Ibland behövs insatser nattetid, men alltför intensiv behandling nattetid (korrektionsdoser med insulin) riskerar få mer negativ än positiv effekt, och skulle kunna medföra den katastrof vi vill undvika! Korrekt information och rimlig målsättning är bra för patienter, anhöriga, allmänheten, och för Barndiabetesfonden! Med gemensamma krafter och fortsatt framgång ska vi besegra typ 1 diabetes! TACK alla som bidrar!

Johnny Ludvigsson

AIDIT – en interventionsstudie för att bromsa typ 1 diabetes hos barn

En oerhört viktig del av typ 1 diabetes-forskningen är den som syftar till att förstå hur och varför sjukdomen uppstår, och vad som kan göras för att bromsa förloppet. En sådan studie bedrivs med stöd från Barndiabetesfonden av läkaren och forskaren Gun Forsander.

Typ 1 diabetes beror på att de insulinproducerande betacellerna i bukspottkörteln ("beta-celler") inte producerar tillräckligt mycket insulin. Vad som orsakar skadan på dessa celler är i nuläget oklart. Den skulle kunna startas av bakterier eller virus och sedan förstärkas av kroppens immunförsvar. Om man kan bromsa skadan på betacellerna skulle de celler som ännu inte förstörts kunna fortsätta producera insulin även i framtiden. Bevarad insulinsekretionsförmåga ger ett jämnare blodsocker, lägre risk för lågt blodsocker samt mindre risk för allvarliga komplikationssjukdomar i hjärta och kärl pga högt blodsocker på sikt.

Om man samtidigt bromsar flera möjliga skademekanismer i de insulinproducerande cellerna kan det finnas en möjlighet hejda sjukdomsförloppet. I behandlingsprotokollet Azithromycin Insulin Diet Intervention Trial (AIDIT) ingår en kombination av det infektions- och inflammationsdämpande läkemedlet Azithromycin, insulin-inducerad betacellsvila samt kostråd som syftar till att minska irritation och belastning på de insulinproducerande cellerna. Behandlingen ges under ett år. Syftet med protokollet är att minimera infektion och inflammation i betacellerna samt skapa betacellsvila för att ge möjlighet till uppbromsning av sjukdomsförloppet.

Syftet med studien som vi kallar Azithromycin Insulin Diet Intervention Trial (AIDIT: EUDRA CTNumber 2018-002191-41) är att undersöka

Foto: Pelle Wahlgren/Barndiabetesfonden

Personerna på bilden är inte kopplade till artikeln.

om behandling enligt AIDITprotokollet i tillägg till optimerad insulinbehandling bevarar insulinsekretionsförmågan hos barn som nyligen fått typ 1 diabetes.

I studien deltar upp till 60 barn. För att vara med i studien skall barnen vara 6,00-15,99 år gamla och ha fått diagnosen typ 1 diabetes för högst tio dagar sedan. Barn som bor i Göteborg med omnejd och därför vårdas vid Drottning Silvias Barn- och Ungdomssjukhus i Göteborg för diabetessjukdomen kan vara med i studien. Alla barn som deltar kommer att få bästa tillgängliga insulinbehandling enligt internationella och nationella riktlinjer med stöd av insulinpump och kontinuerlig glukosmätning (CGM) från diagnosen. Hälften av barnen kommer att lottas till att dessutom få tilläggsbehandling enligt AIDIT-protokollet. Insulinsekretionsförmågan hos de barn som fått denna tilläggsbehandling kommer sedan att efter 12 månader jämföras med kontrollgruppen, dvs de som fått vanlig insulinbehandling med pump- och CGM stöd. Utvärdering sker med så kallad Mixed Meal Tolerance Test (MMTT) för att mäta kvarvarande egen insulin-

produktion samt med flera andra parametrar för att undersöka protokollets skyddande effekt på betacellsfunktionen.

Studien kommer att bidra med viktig kunskap om hur diabetessjukdomen uppstår och utvecklas och är ett samarbete mellan forskare vid Sahlgrenska Akademien vid Göteborgs Universitet och Uppsala Universitet och genomförs vid Drottning Silvias Barn- och Ungdomssjukhus / Sahlgrenska Universitetssjukhuset i Göteborg. Om den nya behandlingen visar sig vara framgångsrik kommer det leda till stora förändringar i synen på hur typ 1 diabetes både kan förebyggas och behandlas.

Gun Forsander är adj universitetslektor och överläkare på Drottning Silvias Barn- och ungdomssjukhus vid Sahlgrenska universitetssjukhuset i Göteborg

Pia Gustafsson, ordförande
Barndiabetesfondens Riksförening

Ordföranden har ordet...

Nytt år, nya möjligheter... och Barndiabetesfonden firar 30 år!!! Vi hade förstås kanske hoppats från början att det inte skulle behöva ta så lång tid, men samtidigt är vi stolta över vår insats och de framsteg Barndiabetesfonden ändå är med och gör verklighet av – nu mer än någonsin!

Efter ett helt fantastiskt bra år 2018 med mer insamlade pengar än något år förut, blir det både spännande och lite läskigt att gå in i 2019. Förväntningarna ökar ju i takt med att intäkterna ökar. För man vill ju alltid slå rekord, särskilt då vi vet att det gör stor nytta för att forskningen ska gå framåt.

Så nu hoppas jag att ALLA och då

menar jag ALLA är med och hjälper Barndiabetesfonden och våra Lokalföreningar! Du kan ställa upp med din tid vid olika evenemang som gör att mer pengar samlas in. Tillsammans kan vi göra en insats för forskningen!

Tveka inte att höra av dig till din Lokalförening eller till vårt Kansli – kanske vill du själv starta en insamling eller driva ett projekt?

Jag säger som i ett visst TV-program:

NU KÖR VI!!!!

Barndiabetesfonden fyller 30 år!

Barndiabetesfonden grundades 1989 med hjälp av intäkter från Östgötateaterns uppsättning av Astrid Lindgrens pjäs *Junker Nils av Eka*, och insamlandet fick en rivstart med hjälp av kampanjer i samarbete med Östgöta Correspondenten och Radiohjälpen. Barndiabetesfonden bildades för att sätta särskilt fokus på diabetes hos barn och ungdom, som ju i den absoluta

majoriteten av fallen är typ 1 diabetes. Under de trettio år som gått sedan dess har Barndiabetesfondens årliga forskningsstöd vuxit från 250.000 vid första utdelningen 1990, till dryga 19 miljoner, Johnny Ludvigsson-priserna inräknade, år 2018. Barndiabetesfonden har därmed blivit Sveriges största finansär av forskning kring typ 1 diabetes.

Den 17-18 okt 2019 firas Barndiabetesfondens 30-årsjubiléum i Linköping, förhoppningsvis liksom vid tidigare jubiléer i närvaro av Barndiabetesfondens beskyddare HKH Kronprinsessan Victoria!

17 okt

Vetenskapligt symposium

kl 13 - 17

Nordiska föreläsare

Föreläsningar för Allmänheten

kl 16 - 17

Jubileumsmiddag

kl 17 - 18.30

för inbjudna gäster, för övriga Utställningar och Mingel

Musikaliskt evenemang

kl 19 - 21.30

18 okt

Vetenskapligt symposium

kl 09 - 13

Fråga Johnny

**Vill du också
fråga Johnny?**

Skriv ett mail till
johnny.ludvigsson@liu.se
så får du hjälp!

Hej!

Vårt barn har haft diabetes i 3 år nu och vi har aldrig vågat sova en natt utan att försöka bedöma hur han mår. Det händer ganska ofta att sensorn larmar för lågt blodsocker och då är vi uppe och ger honom druvsocker och ibland något att äta. Sen blir blodsockret ofta för högt så då larmar sensorn igen och vi får gå upp och ge korrektionsdos av insulin. Ibland blir det flera gånger på en natt som vi måste korrigera. Du skrev i Sticket att barn inte dör av hypoglykemi på natten! Kan du garantera det?

Orolig Mamma

Hej!

Tack för ditt mail! Jag förstår din oro, och jag förstår att du går upp på natten och gör allt du kan för att ditt barn ska få så bra blodsocker som möjligt, och framförallt se till att barnet inte får svår hypoglykemi, blir medvetslöst, får kramper. Tyvärr går det inte att ge några garantier inom sjukvården, och det gäller även typ 1 diabetes.

Barn med typ 1 diabetes har före 18 års ålder haft typ 1 diabetes i max 18 år, de flesta förstås kortare tid. Som barn, och i all synnerhet under de första 10-15 åren med diabetes, ofta ännu längre tid, är förmågan att svara med egen frisättning av socker från levern mycket god. Ingen svår så kallad autonom neuropati (skada på nerverna) har utvecklats, förmågan att frisätta glukagon är bevarad, och levern svarar bra, vilket innebär att om barnet får hypoglykemi och ingen

märker något så kommer barnet själv frisätta socker och blodsockret ökar gradvis. Fram till för 15-20 år sedan, före sensorerna, så rekommenderades föräldrar att mäta blodsocker någon gång nattetid under 1-2 veckor. Om blodsockret då och även på morgonen låg rimligt bra, ex mellan 4-8 vid 02-tiden och kanske 4-10 på morgonen, så var alla nöjda. Om blodsockret låg på 2-4 eller 8-15 på natten så rekommenderades man ta om blodsockret igen 1-2 ggr på natten inom någon vecka för att dra slutsats om kvälldosen av insulin borde höjas eller sänkas om ingen annan tillfälligt bra förklaring fanns, ex fysisk aktivitet. Det hände ibland att man på direkt fråga berättade att barnet hade huvudvärk när det vaknade, och ibland att barnet hade bitit sig på insidan av kinden eller i tungan, vilket talade för genomgång kramp, sannolikt medvetslöshet. Oftast vaknade föräldrarna, men inte alltid. Och gjordes inget så vaknade i alla fall barnet av egen kraft.

Blev det då aldrig farligt? Jo, för tonåringar är förstås alkohol farligt. Det kan blockera förmågan att frisätta socker och leda till död i hypoglykemi. Tyvärr har jag fått uppleva detta fler än en gång trots tidigare information och varningar, men då har det gällt unga vuxna som lämnat vår klinik. Det som också försvårar hypoglykemin och motverkar förmågan att öka sin egen frisättning av socker är om barnet under längre tid pressats i sin behandling till att ligga väldigt lågt i blodsocker. Då har det så ofta fått kännning och så ofta frisatt eget socker, att levern kan bli nästan tom på glykogen (reservsocker). Då svarar barnet dåligt både på egen frisättning av gluka-

gon och på injicerat glukagon. Detta var ganska ovanligt förr, men man kan tänka sig att den risken ökar om ett barn ideligen får kännningar, ibland flera gånger per dygn, kanske just därför att ambitionen är att åstadkomma ett blodsocker mellan 4-6 mmol/l (vilket med nutida behandling är väldigt svårt, nästintill omöjligt, utan egen kvarvarande insulinsekretion). Att förmågan att frisätta eget socker vid hypoglykemi då avtar är också visat/bekräftat i vetenskapliga studier. Men ändå är risken extremt liten att barnet dör av hypoglykemi såvida inte någon ger insulin till ett barn på väg ner i hypoglykemi. Ett barn, 13 år, känner jag till, vid annan klinik än vår, där barnet dog pga av extra insulindos via pump trots hypoglykemi. Fruktansvärt! Det som skulle kunna leda till katastrof är således misstag i form av att någon (barn/tonåring själv, eller föräldrar) ger insulin på natten till ett barn på väg ner i hypoglykemi.

Långt svar på kort fråga! Det finns aldrig garantier. Men om ingen overdoserar insulin på natten till barn med hypoglykemi, som dessutom kanske pressats ner till ideliga hypoglykemier tidigare, så dör inte barn av hypoglykemi. Och det är ingen bra behandling om en förälder ska behöva vara uppe flera gånger per natt och korrigera blodsocker, upp eller ner.

*Vänliga hälsningar,
Johnny*

Barndiabetesfonden välkomnar ny generalsekreterare

Foto: Privat

Åsa Soelberg, ny generalsekreterare för Barndiabetesfonden.

Barndiabetesfonden riktar ett varmt välkomnande till Åsa Soelberg, som den 7 februari tillträder som ny generalsekreterare för Barndiabetesfonden. Åsa kommer närmast från Rädda Barnen där hon varit affärsansvarig för privat insamling och har även tidigare arbetat med Barncancerfonden.

- Jag är oerhört motiverad att börja mitt nya arbete. Typ 1 diabetes är en av de allvarligaste sjukdomarna som drabbar barn. Vi har forskning i världsklass i Sverige och forskarna

hoppas kunna lösa gåtan inom de närmaste 10-20 åren. Därför måste vi öka insamlingen dramatiskt. Vi har ett stort utmanande jobb framför oss men vi har också massor med engagerade människor, inte minst i lokalföreningarna. Min målsättning är att vi kan öka bidragen till forskningen och hjälpa drabbade barn och familjer, säger Åsa Soelberg, tillträdande generalsekreterare för Barndiabetesfonden.

Redaktionen

Starta din egen insamling!

Insamlingar via nätet till förmån för Barndiabetesfonden ökar och ger ett fantastiskt fint tillskott till forskningen! Fördelen med dem är att de innebär minimal administration för kansliet, och de är därför ett kostnadseffektivt alternativ för egna insamlingar.

En nackdel kan vara att en givare kan känna sig tveksamma till pålitligheten hos "grejer på nätet", men Facebook och sajterna Charity Storm (charity-storm.org) samt BetterNow (better-now.org) är sådana som vi har avtal med. Därför kan du vara säker på att pengarna går till avsett ändamål när du använder dem! Då kan du också alltid hänvisa den som undrar till Barndiabetesfondens kansli, så kan vi bekräfta detta.

Några ifrågasätter också den avgift som dras vid de som tillhandahåller dessa nättjänster, men den avgiften kan jämföras med de kostnader vi själva har för insamlingar som administreras via kansliet istället. Både Charity-

Storm och Better Now har avgifter som motsvarar eller är lägre än kansliets egna administrationskostnader vid insamlingsarbete, och därför samarbetar Barndiabetesfonden med dem. Facebook tar i dagsläget inte ut några avgifter för insamlingar till välgörande ändamål.

När det gäller Facebook får vi också ibland frågan varför gåvor som Swishats eller SMS:ats direkt till Barndiabetesfonden inte syns i räkneverket för insamlingen. Detta beror på att gåvor som skänks direkt till Barndiabetesfonden inte går via Facebooks betalningsrutin, som insamlingens räkneverk är kopplat till. Pengar som skänks direkt till Barndiabetesfonden går naturligtvis fortfarande till samma ändamål, men gåvan syns inte i den enskilda insamlingen.

Ett annat internetbaserat 'redskap' som vi vill slå ett extra slag för är Godhandling.se – nätgallerian där dina inköp ger pengar till Barndiabetesfonden! Börja på godhandling.se när du ska handla på nätet, så skänker anslut-

na butiker en summa till det ändamål du har valt när du handlar hos dem. Är du företagare är det en strålande idé att låta företaget göra bokningar och inköp via Godhandling.se – det kostar inte en krona extra men ger Barndiabetesfonden desto mer! Resor och hotellvistelser är perfekta affärer som ofta bokas via nätet, och du kan hjälpa oerhört mycket bara genom att gå via Godhandling.se när du bokar. Gör det gärna till en vana!

Registrerar du dig dessutom för God Handlings nyhetsbrev så får Barndiabetesfonden 5 kr för det, samtidigt som du håller koll på de bästa erbjudandena just nu.

Sist men inte minst, glöm inte att nätverka! Ingen insamling, inget initiativ, inget event kommer generera pengar av sig självt bara för att det dras igång – man måste berätta det också! Vitt och brett! Och om och om igen... Men det är ju nätet som gjort för!

Redaktionen

Barndiabetesfondens forskningsanslag 2018

Beviljade anslag 2018 - projekt och fördelning

Här presenteras listan över de forskningsanslag som beviljades och betalades ut av Barndiabetesfonden i december 2018, med ansvarig forskare, institution, forskningsprojektets titel samt anslagen summa.

Sökande	Projekttitel	Anslag 2018
Per-Ola Carlsson, Uppsala Universitet	Translationella studier av beta-cell ersättande behandling vid typ 1 diabetes	1 352 940 kr
Johnny Ludvigsson, Linköpings Universitet	Innovative approaches to preserve residual insulin, especially Intra-lymphatic Autoantigen Injection Therapy in Type 1 diabetes	1 325 000 kr
Malin Flodström Tullberg, Karolinska Institutet	Biomarker(s) for enterovirus-induced beta cell damage	1 058 800 kr
Gun Forsander, Göteborg	Azithromycin Insulin Diet Intervention Trial in Type 1 Diabetes (AIDIT)	992 500 kr
Johnny Ludvigsson, Linköpings Universitet	Alla Barn i Sydöstra Sverige (ABIS) - ABIS-II. Etiologi vid Typ 1 och Typ 2 diabetes, inklusive studier av tarmflora, oxidativt posttranslationella neoepitoper och epigenetik	992 500 kr
Daniel Espe, Uppsala Universitet	Evaluating the effect of GABA on beta-cell regeneration in type 1 diabetes	992 500 kr
Annelie Carlsson, Skånes Universitetssjukhus	Dissecting the heterogeneity of childhood diabetes	992 500 kr
Nils Welsh, Uppsala Universitet	Role of the tyrosine kinase inhibitor imatinib mesylate in beta-cell function and survival	977 500 kr
Helena Elding Larsson Lunds Universitet	Primär prevention av typ 1 diabetes genom immuntolerans med oralt insulin (POInt)	907 100 kr
Markus Lundgren, Lunds Universitet	Diabetesprediktion i Skåne (DiPiS)	771 260 kr
Virginia Stone, Karolinska Institutet	Preclinical testing of novel vaccines and antiviral agents in models for virus-induced diabetes.	771 260 kr
Ulf Ahlgren, Umeå Universitet	Absolute quantitative and 3D-spatial assessment of the islets of Langerhans in the pancreas from healthy and diabetic individuals	771 260 kr
Olov Ekwall, Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus	Studier av tyfusosomer som en ny immunreglerande behandling vid autoimmun typ 1 diabetes	759 000 kr
Rosaura Casas, Linköpings Universitet	Characteristics of slow and rapid progression to diabetes in multiple islet autoantibody positive individuals	740 600 kr
Dan Holmberg, Lunds Universitet	Development of fibrosis in diabetes	669 550 kr
Olle Korsgren, Akademiska sjukhuset Uppsala	Imaging of the immune system in the pancreas of subjects with Type 1 Diabetes	669 550 kr
Claude Marcus, Karolinska Institutet	Childhood obesity, type 2 diabetes and impaired fasting glycemia, long-term consequences	669 550 kr
Joey Lau Börjesson, Uppsala Universitet	Investigation of potential immune responses of transplanted insulin producing cells derived from autologous induced pluripotent stem cells	623 070 kr
Oskar Skog, Uppsala Universitet	Elucidating the etiology of type 1 diabetes with the aim of developing novel intervention strategies	618 940 kr
Bryndis Birnir, Uppsala Universitet	GABA-activated mechanisms of immunomodulation	551 500 kr
Stellan Sandler, Uppsala universitet	Exploration of regulatory T-cells and IL-35 in prevention of type 1 diabetes or childhood diabetes	441 240 kr
Diana Swolin-Eide, Drottning Silvias Barn- och Ungdomssjukhus	Tvärsnittsstudie av unga vuxna med Typ 1-diabetes avseende kroppssammansättning och bentäthet	275 470 kr
Anna Lindholm Olinder, Sachsska barn- och ungdomssjukhuset	Personcentrerad vård till barn och ungdomar med diabetes	275 470 kr
Camilla Skoglund, Linköpings universitet	Neutrofilers roll för utvecklandet av typ 1 diabetes med fokus på nätbildning och mitokondriellt DNA	275 470 kr
Carina Sparud Lundin, Göteborg	Comparative effectiveness of transitional care models for adolescents with Type 1 diabetes in the transition to adulthood: The STEPSTONES-DIAB project	275 470 kr
Summa		18 750 000 kr

Störst i Sverige!

Barndiabetesfonden är Sveriges största finansiär av forskning kring typ 1 diabetes, och unik i det att stiftelsen har ett exklusivt fokus på forskning kring diabetes hos barn och ungdom. År 2018 kunde forskningsanslagen ökas än en gång, nu - med Johnny Ludvigsson-priserna inräknade - till totala 19.050.000 kronor och nytt rekord! Igen.

Barndiabetesfonden bildades 1989 för att sätta ett specifikt fokus på forskningen kring diabetes just hos barn och ungdom, som i den absoluta majo-

riteten av fallen är typ 1 diabetes.

100 miljoner kronor – den gränsen sprängde vi redan 2017. Nu senast, 2018, delade Barndiabetesfonden ut 18.750.000 kr i forskningsanslag och 300.000 kr i Johnny Ludvigsson-priser för en total på ytterligare över 19 miljoner till forskningen. Barndiabetesfonden är därmed den största anslagsgivaren till forskningen kring typ 1 diabetes i Sverige, och vi fortsätter med samma otvetydiga ändamål: Barndiabetesfondens enda syfte är att stödja forskningen.

För 2018 inkom 40 st ansökningar om forskningsanslag till Barndiabe-

tesfonden och vidarebefordrades till Barndiabetesfondens fristående Vetenskapliga råd för granskning och bedömning. Vid styrelsemöte den 5 december 2018 beviljade Barndiabetesfondens styrelse anslag med hela eller delar av den sökta summan för 25 st projekt, i enlighet med Vetenskapliga rådets rekommendationer.

Ett varmt och innerligt tack till alla er som är med och bidrar till detta – nu siktar vi mot 100 miljoner per år så att forskningen kan få ett riktigt lyft!

Redaktionen

Barndiabetesfonden

Beskyddare:
HKH
Kronprinsessan
Victoria

The Swedish Child Diabetes Foundation's Johnny Ludvigsson-prize for excellent research in childhood and adolescent diabetes

The prize winner should be a Nordic citizen (of Denmark, Finland, Iceland, Norway, or Sweden) and have conducted research in diabetes

- clinically in children and adolescents and/or
- epidemiologically on childhood and adolescent diabetes and/or
- experimentally regarding type 1 diabetes. The use of biological samples from children and adolescents and a clinical association will be of great importance in the decision

The prize winners should be nominated by at least three Nordic researchers in diabetes. The motivation should include a description of the scientific achievement (maximum 1000 words in English) and the most important (maximum 20) scientific publications. The nomination must be available to the Prize committee by the 15th of May the year of the prize **at the latest**.

The prize winner will be selected no later than the 15th of June the year of the prize, by a Prize committee consisting of The Swedish

Child Diabetes Foundation's Scientific council, supplemented by the prize winners from the previous three years.

The award includes a sum of 250.000 SEK and a diploma.

The prize winner will be announced on Johnny Ludvigsson's birthday on the 16th of October, with the award to be presented at a subsequent ceremonial meeting or a major medical conference in a Nordic country. The prize will be presented primarily by the protector of The Swedish Child Diabetes Foundation, Her Royal Highness the Crown Princess Victoria, or by Johnny Ludvigsson, or by the chairman of The Swedish Child Diabetes Foundation. The prize winner will give a 40-minute presentation on her or his research.

The winner will then be required to attend the Prize committee voluntarily and without extra payment for the following three years.

For more information, please contact kansli@barndiabetesfonden.se

www.barndiabetesfonden.se

Klasskampen – till förmån för Barndiabetesfonden!

Den 11/3 2019 går startskottet för Barndiabetesfondens Klasskamp för första gången! Klasskampen riktar sig till dig som går på mellanstadiet och består av en informations- och en in-

samlingsdel.

Informationsdelen består av två informationsblad, quiz, diskussionsfrågor och en film och utförs under skoltid.

Insamlingen väljer varje klass själva vad och hur de ska göra. Den klass som samlar in mest pengar vinner en spännande upplevelse på Prison Island som inte bara är en rolig upplevelse för klassen utan även en perfekt övning i samarbete.

Läs mer och anmäl din klass på <https://typ1.barndiabetesfonden.se/barndiabetesfondens-klasskamp>.

Har du kontakt med någon mellanstadieskola? Kontakta dem gärna och tipsa om Klasskampen, ett viktigt initiativ för alla de barn som lever med typ 1 diabetes.

Frågor? Hör av dig till klasskampen@barndiabetesfonden.se

Elin Cederbrant, Marie Fahlin och Gudrun Hallerfelt, Barndiabetesfondens Riksförenings arbetsgrupp för Klasskampen.

Bild: Privat

Elin Cederbrant

Barndiabetesfondens Fadderprojekt

Foto: Christoffer Dahl

Har du eller någon i din närhet typ 1 diabetes och önskar någon att prata med och få stöd ifrån?

Stress, rädsla, ensamhet, oro och förtvivlan är tyvärr känslor som ofta upplevs hos de som på något sätt är drabbade av typ 1 diabetes. Många vet ingen annan som är drabbad och har ingen att prata med.

Det vill vi ändra på!

Från och med hösten 2018 driver Barndiabetesfonden ett fadderprojekt för att ge alla de som på olika sätt är drabbade av typ 1 en chans till någon att prata med och få pepp, stöd och råd ifrån. Projektet riktar sig till dig som på något sätt är drabbad av typ 1. Du själv, syskon, partner, förälder, barn, barnbarn med mera.

Foto: Pelle Wahlgren/Barndiabetesfonden

Hör av dig till fadder@barndiabetesfonden.se om du önskar en fadder! Vill du bli en av våra faddrar? Hör av dig till samma adress!

Elin Cederbrant, projektledare för Fadderprojektet

Johnny Ludvigsson Europas främsta

Barndiabetesfondens grundare och ordförande sedan starten, senior professor Johnny Ludvigsson, rankas som en av världens tio främsta experter på typ 1 diabetes – och den allra främsta i Europa.

Rankningen har utförts av Expertscape som utför rankingar inom en mängd olika sjukdomsområden, och baseras på artiklar i den internationella medicinska databasen PubMed.

Vid denna rankning, som listar dels enskilda forskare och dels institut verksamma inom typ 1 diabetes-forskningen, kommer Barndiabetesfondens ordförande Johnny Ludvigsson på sjätte plats, högst rankad i Europa, och blir därmed också den främsta experten i Sverige. Han följs dock tätt av Åke Lernmark, Lunds universitet, den första Johnny Ludvigsson-pristagaren och

Foto: Anna Järpe/Barndiabetesfonden

Johnny Ludvigsson och Åke Lernmark, här tillsammans vid Barndiabetesfondens 25-årsjubileum 2014, rankas bland världens tio främsta experter på typ 1 diabetes.

tidigare medlem av Barndiabetesfondens Vetenskapliga råd, som kommer på åttonde plats på Expertscares lista.

Barndiabetesfonden gratulerar, och riktar ett stort tack till både Johnny och

Åke för deras fantastiska insatser inom forskningen kring typ 1 diabetes!

Redaktionen

Tack kära vänner - vilket rekordår!

2018 blev ett fantastiskt år! Insamlingsresultatet blev över 27 miljoner, en ökning med 10 miljoner jämfört med 2017, och utdelningen av forskningsanslag ökade från 13 miljoner till 18,75 miljoner – den största utdelningen hittills i stiftelsens historia!

Detta hade inte varit möjligt utan de insatser på olika nivåer som ni alla har bidragit med under året. Jag vill därför framföra mitt varmaste **tack** till er – **tillsammans gör vi skillnad!**

Nu har vi ett spännande jubileumsår framför oss och med de satsningar som Barndiabetesfonden nu gör (se sid 7) kan vi ju se fram emot ett nytt rekordår 2019 med ökade insatser och ännu större forskningsanslag. Med de rejäla kliv Barndiabetesfonden har tagit de senaste åren är det inte otänkbart att vi inom en relativt snar framtid kan nå

upp till 50 miljoner i insamlade medel. Det vore något alldeles extra, det.

Dessutom har vi många aktiviteter under året, som säkerligen kommer att inbringa betydande intäkter till forskningen! Vi har naturligtvis Barndiabetesfondens 30-årsjubileum den 17-18 oktober (se sid 5) och vidare Klasskampen – **tack** Elin, Marie och Gudrun som jobbar med detta – och Barndiabetesgalan i Malung som hålls i år igen (se sid 13). Vi har också Grevskaupsgalan på Gyllene Uttern och Grevskaupslppet på Visingsö, samt inte minst Barnens Hinderbana till förmån för Barndiabetesfonden (se sid 15)! Bara för att nämna några...

Så låt oss nu alla återigen göra något, stort eller litet, tillsammans för Barndiabetesfonden och forskningen. När laget är större – och viktigare – än det

egna jaget, det är då det blir rekord!

Vi noterar också att det blir fler medlemmar till Barndiabetesfondens Riksförening, även om det går sakta framåt. Vi har också nystart för Barndiabetesfondens Lokalförening Göteborg (se sid 12) och fler lokalföreningar som kan tillkomma under året som ligger framför oss!

Jag och mina medarbetare Anna, Anna-Lena och Katarina på kansliet sänder varma hälsningar till er alla, och ser fram emot ett fantastiskt jubileumsår 2019!

Bertil M. Perttu, Kanslichef och Verksamhetsansvarig för Barndiabetesfonden

Barndiabetesfondens Lokalförening Göteborg startar verksamhet igen!

I Göteborg har det nu bildats en interimstyrelse för att åter börja bedriva verksamhet inom Barndiabetesfondens Lokalförening Göteborg. Ny ordförande är professor Gun Forsander, diabetesforskare och barnläkare vid Drottning Silvias Barnsjukhus i Göteborg, och med sig har hon sekreterare Inger Thorin, kassör Katarina Thorin, samt ledamöterna Jenny Kindblom och Hanna Milke.

För den som är intresserad anordnar Barndiabetesfondens Lokalförening Göteborg en träff med föräldrar och anhöriga till barn med typ 1 diabetes den 25 april på Östra sjukhuset, Huvudentré, Lokal Flädern, kl 18.00-20.00, med fokus på "Utbrändhet hos föräldrar till barn med diabetes – risk

Foto: Privat

Gun Forsander, Hanna Milke, Inger Thorin, Jenny Kindblom, och Katarina Thorin har bildat interimstyrelse för nystarten av Barndiabetesfondens Lokalförening Göteborg.

och friskfaktorer”.

För mer information om Lokalföreningen och dess verksamhet, kontakta Inger Thorin, sekreterare, på e-post inger.thorin@gmail.com

Barndiabetesfonden hälsar Lokalföreningen varmt välkomna och önskar lycka till med arbetet!

Redaktionen

Köp vykort – stöd Barndiabetesfonden

Lagerrensning! Köp fyra förpackningar för 100 kr + porto, eller köp åtta förpackningar för endast 160 kr + porto! (Ord. pris 40 kr/förp. + porto)

Än har inte vykortet spelat ut sin roll! Att få en handskriven hälsning med en personlig signatur är fortfarande det största beviset på att man tänker på den man skickar hälsningen till!

Därför kommer Barndiabetesfondens vykort ännu väl till pass i en alltmer datoriserad värld. Att det dessutom ger ett välkommet bidrag till forskningen gör ju bara saken ännu bättre!

Beställ dina vykort från Barndiabetesfondens kansli: telefon 013-10 56 90, e-post kansli@barndiabetesfonden.se eller via vår hemsida www.barndiabetesfonden.se

BARNDIABETES

GALAN

återkommer 2019

I fjol hölls en mycket framgångsrik gala i Malung med syfte "att krossa fördomar och okunskap kring typ 1 diabetes för att Wilma och alla andra typ 1 diabetiker ska ha en något lättare väg att vandra i livet, samt att samla in grymt mycket pengar till Barndiabetesfonden". Nu laddar arrangörerna för en ny gala 2019!

Den första Barndiabetesgalan i Malung arrangerades i april förra året av Hemköp Malung, restaurang E.A.T. – Eat And Teach, och nu 9-åriga Wilma Albertssons familj. Den gav ett fantastiskt

information kring typ 1 diabetes runtom i Malung-Sälens kommun. "Vi har fått ett fantastiskt gensvar och stöd bland företag, föreningar och privatpersoner, som sponsorer till kostnader och annan nödvändig hjälp till olika arbetsuppgifter" berättar Maria.

Barndiabetesgalan 2019 kommer att äga rum den 16 november 2019 på Folkets Park Orrskogen i Malung.

"Planeringen inför galan pågår för fullt och hemsidan barndiabetesgalan.se uppdateras kontinuerligt" säger arrangör och tillika Barndiabetesgalans initiativtagare Anders Kullander, Hemköp Malung och restaurang E.A.T.

Nyhet för 2019 är Barndiabeteshästen!

Bild: Barndiabetesgalan i Malung

Nils Olsson DALAHÄSTAR i Nusnäs har tagit fram en unik serie numrerade Dalahästar till Barndiabetesgalan.

Det är en unik Dalahäst framtagen i samarbete med Nils Olsson DALAHÄSTAR i Nusnäs.

Barndiabeteshästen är 15 cm och de första 100 st hästarna som säljs är numrerade. Häst nr 1-5 är dessutom i olika och unika storlekar och kommer därför att auktioneras ut under april-november.

Häst nr 6-100 säljs inledningsvis via Barndiabetesgalans hemsida, senare i Barndiabetesfondens webbutik.

Planerar för ett nytt billotteri...

Arbetet med 2019 års billotteriet pågår för fullt. I planerna ingår en Volvo XC 40 D3 Edition som årets vinstbil. Den är utsedd till årets bil i Europa 2018 och har ett värde på 326.800.

För mer information maila morfar Sven-Erik på 58fredriksson@telia.com eller gå in på vår hemsida Barndiabetesgalan.se

Även i år planeras ett lotteri i anslutning till Barndiabetesgalan i Malung, med en Volvo XC40 D3 Edition, värd 326.800 kr, som vinst.

Foto: Ida Melin

Barndiabetesgalan 2018 avslutades med ett långt Barndiabeteståg genom Folkets Park Orrskogen, som den yngste arrangören Wilma Albertsson ledde med bravur. "Det var väldigt roligt" hälsar Wilma som gärna ser en repris i år.

resultat som gav 400.000 kr till Barndiabetesfonden.

Allt arbete sker ideellt och Maria Albertsson, en av arrangörerna och mamma till Wilma, berättar att grunden lades 2018 när arrangörerna arbetade massivt med

Foto: Ida Melin

Konferencier vid Barndiabetesgalan 2018 Sofia Rågenklint intervjuar senior professor Johnny Ludvigsson, Barndiabetesfondens grundare och ordförande.

Studier av bukspottskörteln med ny teknik

De insulinproducerande Langerhanska cellöarna utgör någon enstaka procent av bukspottskörteln's totala volym, men hur många de är, hur stora de är och hur de är fördelade i bukspottskörteln vet vi desto mindre om. Med stöd av Barndiabetesfonden försöker nu Professor Ulf Ahlgren vid Umeå Universitet att med hjälp av ny teknik skapa den hittills mest omfattande bilden av människans bukspottskörtel.

Den vanligaste celltypen i de Langerhanska öarna är de insulinproducerande beta-cellerna. Möjligheten att kunna studera öarnas fullständiga utbredning och volym i hela bukspottskörteln, ner till nivån av de enskilda öarna, skulle vara av stort värde för forskningen. I förlängningen kan sådan information vara av stor betydelse för såväl grundforskning som för kliniska applikationer rörande typ 1 diabetes. Tyvärr har sådana analyser varit mycket svåra att utföra på grund av teknologiska begränsningar. Tidigare har studier av öarnas mängd huvudsakligen baserat sig på uppskattningar från vävnadssnitt. Vi vet därför i dagsläget ganska lite om hur många öar det finns i bukspottskörteln och framför allt saknas information om hur mängden och fördelningen av insulincellerna påverkas/påverkas av utvecklingen av diabetes. Ulf Ahlgrens forskargrupp har tidigare utvecklat nya tekniker för avbildning av de Langerhanska öarna i hela bukspottskörtlar från möss och råttor baserat på så kallad optisk projektiomografi (OPT). OPT-tekniken kan sägas vara den optiska motsvarigheten till röntgentomografi, och tillåter studier av infärgade celler i preparat som är större än vad som kan studeras med andra mikroskopiska tekniker. Med hjälp av OPT tekniken har Ulf Ahlgrens forskargrupp tidigare för första gången kunnat visa på förändringen av insulincellernas fördelning och volym i hela bukspottskörteln i olika djurmo-

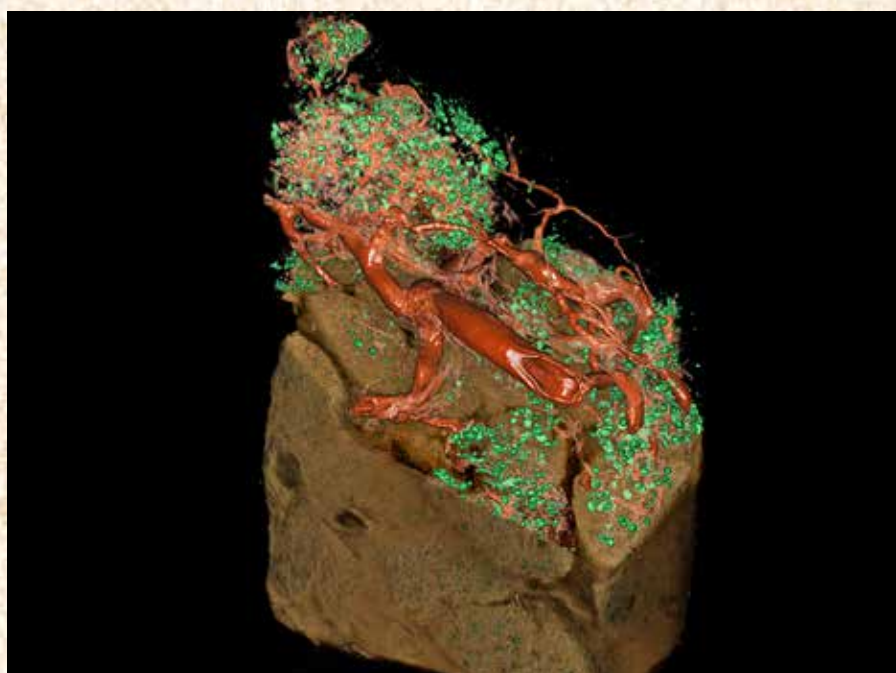

Bild: Ulf Ahlgren

Bilden visar en "sprängskiss" av en bit av en mänsklig bukspottskörtel avbildad med OPT. I bilden har de Langerhanska öarna (gröna) färgats in med antikroppar och blodkärlen röda. Provet har basen 0.7x0.7 cm och tanken är att vi skall kunna sammanfoga sådana här dataset för att skapa en bild av öarnas mängd, volym och fördelning i hela bukspottskörteln.

deller för diabetes.

Forskargruppen har nu utvecklat tekniker för att med antikroppar specifikt färga in de Langerhanska öarna i mer än kubikcentimeter stora preparat av mänsklig bukspottskörtelvävnad (se bild). Genom OPT avbildning av sådana preparat i "nära infrarött" ljus kan man skapa tomografiska 3D avbildningar som innehåller information om tiotusentals öars specifika volym, form, och rumsmässiga fördelning i ett och samma försök. Forskarnas data visar att sådana tomografiska dataset i sin tur bör kunna kombineras med varandra i en dator för att återskapa bukspottskörteln's fullständiga anatomi med avseende på de Langerhanska öarnas volym och utbredning.

I samarbete med Olle Korsgren, professor i celltransplantation vid Uppsala Universitet, kommer nu Ulf Ahlgrens forskargrupp att kartlägga ö-anatomin i bukspottskörtlar från icke-diabetiska individer och från individer som haft typ 1 diabetes. Förutom den traditio-

nella vetenskapliga beskrivningen av de föreslagna studierna har forskarna för avsikt att göra resultaten av analyserna tillgängliga i allmäntillgängliga databaser. Detta inkluderar de hundratusentals tomografiska bildfiler som projektet väntas generera, tillsammans med numeriska filer över de enskilda öarnas volym och 3D koordinater. På detta sätt kommer materialet utgöra en öppen resurs som kan komma forskningssamhället till gagn. Det är forskarnas förhoppning att de dels kommer att bidra till vår allmänna förståelse för bukspottskörteln's anatomi, men även till att öka vår förståelse om de förändringar som sker i bukspottskörteln i samband med utvecklingen och framåtskridandet av typ 1 diabetes.

Ulf Ahlgren är professor vid Umeå centrum för molekylär medicin, Umeå universitet.

Barnens Hinderbana stödjer Barndiabetesfonden

**Det mycket populära evenemang-
et Barnens Hinderbana med 16
vältränade, välkända TV-profiler
stödjer Barndiabetesfonden 2019!**

Över 40 000 barn i 35 olika städer har de senaste tre åren sprungit Barnens Hinderbana och tagit sig genom gatloppet, förbi alla de kända TV-profilerna. Under 2019 åker Barnens Hinderbana på turné igen, denna gång med Barndiabetesfonden som förmånstagare för den välgörenhetsinsamling som bedrivs i samband med fyra av loppet.

– Vi älskar att göra Barnens Hinderbana och träffa alla underbara barn, därför åker vi självklart på turné igen, säger Peter Blåha, en av de kända TV-profilerna. Han menar också att det känns lika självklart att fortsätta samla in pengar till organisationer som hjälper barn. I år väljer de att samla in pengar till Barndiabetesfonden, något som naturligtvis uppskattas varmt från stiftelsens sida!

Precis som tidigare år är alla 16 aktuella TV-profiler från den senaste säsongen med. Ett urval av dem är på plats vid varje evenemang för att träffa barnen och utmana dem i gatloppet. Förutom gatloppet får barnen springa en 1,5 km lång, utmanande och rolig hinderbana där de får prova sin styrka och smidighet. Till 2019 har hinderbanan en ny sträckning med flera nya hinder, men självklart avslutas det hela som tidigare med ett gatlopp där barnen får möjlighet att kämpa mot TV-profilerna.

När barnen kommer i mål får de ett diplom med alla TV-profilernas autografer, och innan och efter varje ålders-

klass springer, så träffar de barnen, tar kort, och skriver autografer.

De orter som Barnens Hinderbana besöker och där insamlingen går till Barndiabetesfonden 2019 är: Göteborg, söndag 12 maj; Malmö, söndag 26 maj; Västerås, söndag 11 augusti; och Stockholm – Stora Mossen, söndag 8 september. Här har alla barn mellan 6 och 14 år verkligen en chans att få ett underbart minne för livet, samtidigt som Barndiabetesfonden och forskningen kring typ 1 diabetes får ett oerhört varmt välkommet tillskott!

Deltagaravgiften är 340 kronor och i priset ingår en startplats, armband, diplom och autografer. Mer information och anmälan till tävlingen hittar ni på: <http://www.barnenshinderbana.se/>

Redaktionen

Källa: barnenshinderbana.se

Bilder: Barnens Hinderbana

Barndiabetesfondens ordförande uppvaktade HKH Drottning Silvia på 75-årsdagen

I december fyllde drottning Silvia 75 år, och Barndiabetesfondens ordförande Johnny Ludvigsson deltog vid uppvaktningen. Kungahusets stöd till Barndiabetesfonden går tillbaka ända till 1993, då HKH kronprinsessan Victoria åtog sig uppdraget att stå som Barndiabetesfondens beskyddare.

Vid uppvaktningen träffade Johnny såväl jubilaren själv som hennes make, HKH kung Carl XVI Gustav, och överlämnade en korg fylld med Sticke – Barndiabetesfondens maskot och en symbol för alla de tusentals stick som typ 1 diabetes innebär.

Kungafamiliens stöd har stor betydelse för Barndiabetesfonden, då det ger legitimitet och seriositet till Barndiabetesfonden som etablerad nationell och viktig fond.

Den som liksom vår drottning vill ha en egen Sticke att stoltsera med, hittar givetvis den välgörande mjukdjurs-igeltotten i Barndiabetesfondens webbutik!

Barndiabetesfondens grundare och tillika ordförande Johnny Ludvigsson uppvaktade drottning Silvia med Sticke.

Foto: Jonas Ekströmer/TT

Redaktionen

SKICKA EN GÅVA VIA SMS PÅ
SMS NR 729 29

SMS:a HOPP för att skicka 50 kr
SMS:a MOTA för att skicka 100 kr
SMS:a BOTA för att skicka 200 kr
SMS:a HJÄLTE för att skicka 250 kr

**SKICKA VALFRITT* BELOPP PÅ
SWISH NR 9000597**

* Obs! Swishade summor under 10 kr ger inget överskott till Barndiabetesfonden

Igelkottar söker nya hem!

Hjälp Barndiabetesfondens kramgoa maskot Sticke hitta hem, och hjälp samtidigt forskningen bygga en bättre framtid för barn och ungdomar med diabetes!

Gosiga igelkotten Sticke passar perfekt som gåva vid speciella tillfällen, när du vill ge något till den som förtjänar det lilla extra!

Sticke finns i tre olika storlekar:

Lill-Sticke är 15 cm och kostar **75 kr**

Mellan-Sticke är 30 cm och kostar **160 kr**

Jätte-Sticke är 101 cm och kostar **3.000 kr**

Det går också att köpa lådor
om 50 st Lill-Sticke för 3.000 kr,
eller 30 st Mellan-Sticke för 3.870 kr.

Besök vår nätbutik på <http://www.barndiabetesfonden.se/Butik/>

eller kontakta kansliet på tel: 013-10 56 90

e-post: kansli@barndiabetesfonden.se

Frakt och faktureringsavgift tillkommer.

96 öre om dagen

är vad det kostar för en familj per år att vara medlem i Barndiabetesfondens Riksförening och närmaste Lokalförening; några av de viktigaste grundpelarna i kampen mot typ 1 diabetes – Sveriges vanligaste livshotande sjukdom bland barn och unga!

Ju fler vi blir, desto starkare bygger vi Barndiabetesfonden! Då kan vi påverka mer, informera fler, och samla in mer pengar till forskningen.

Du behöver naturligtvis inte själv vara drabbad av typ 1 diabetes för att bli medlem – alla kan vara med och stödja forskningen!

Anmälningstalong finns på tidningens sista sida, eller på www.barndiabetesfonden.se/Stod-oss/Bli-medlem/

PS: Ett enskilt medlemskap kostar endast 55 öre om dagen per år, och du företagare kan stödja den goda saken med ett företagsmedlemskap för 1000 kr/år!

Barndiabetesfondens Lokalföreningars Årsmöten 2019

Alla medlemmar i Barndiabetesfondens Lokalföreningar kallas härmed till Årsmöte! Anmälan gör du direkt till respektive Lokalförening, för ytterligare information se respektive Lokalförenings webbsida via www.barndiabetesfonden.se/Lokalforeningar/

Blekinge

Tid: Söndag 3 februari kl. 10.00
Plats: Församlingshemmet i Bräkne Hoby

Västerås

Tid: Söndag 3 februari kl. 13.00
Plats: Västra Skepparbacken 18, Västerås

Gävleborg

Tid: Tisdag 5 februari kl. 18.30
Plats: Skolgatan 9, Gävle

Skåne

Tid: Måndag 11 februari kl. 18.00
Plats: HSB Skånes Bobutik, Knut den Stores Torg 1C, Lund

Linköping

Tid: Måndag 11 februari kl. 18.30
Plats: Hotell Ekoxen, Linköping

Uppsala

Tid: Torsdag 14 februari kl. 18.00
Plats: Plats meddelas senare, se hemsidan

Dalarna

Tid: Söndag 17 februari kl. 14.00
Plats: O'Learys Borlänge

Värmland

Tid: Söndag 24 februari kl. 10.30
Plats: Leos Lekland, Karlstad

Skaraborg

Tid: Torsdag 21 februari kl. 18.00
Plats: Skaraborgs sjukhus, Skövde

Stockholm

Tid: Torsdag 21 februari kl. 19.00
Plats: Kungsbroplan, Fleminggatan 7

Jönköpings län

Tid: Lördag 23 februari kl. 10.00
Plats: Ryhov Sjukhuset, Jönköping

Norrköping

Tid: Onsdag 27 februari kl. 18.00
Plats: Café Vetekornet i Norrköping

Norrbotten

Ej klart vid tryckningstillfället,
se hemsidan

Swisha din gåva till Barndiabetesfonden

Swish-nummer: 9000597

Med Swish kan du skicka pengar direkt från ditt bankkonto till andras konton, via mobilnumret. Kontakta oss eller besök vår hemsida för att komma igång.

Farbror Melins Torg 1, Linköping
013-23 35 00
handelsbanken.se/linkoping_city

Handelsbanken

– för att stimulera klinisk pediatrik typ 1 diabetes-forskning

Barndiabetesfonden har vuxit och delar ut mer pengar till forskning än någonsin tidigare! Förutsättningarna har således ökat för att få bidrag till forskningsprojekt. Läkemedelsprövningar genomförs förvisso främst av företag, men ibland kan kliniska prövningar vara prövarinitierade. Men om kliniker ska kunna delta krävs kunskap om studier och grundläggande kompetens att bedriva kliniska studier på klinikerna. För detta finns SWEDIABNET, som försöker vara ett stöd och stimulera.

2018 genomförde SWEDIABNET kurser i GCP (Good Clinical Practice)-

utbildning för barndiabetesteam. Steg 1 ägde rum jan 2018 i Stockholm och Steg 2 okt 2018 i Linköping. I Januari 2019 äger GCP-utbildning steg 1 återigen rum i Stockholm, och förmodligen, om intresse finns, steg 2 i Linköping hösten 2019.

För att uppmärksamma pediatrik typ 1 diabetes-forskning så genomför SWEDIABNET i samarbete med Diabetessamverkan Sverige regionala möten på universitetsorter. I november 2018 genomfördes det första mötet i Linköping. Barndiabetesteam från olika orter mötte representanter för vux-

enendokrin, flera företag, och också representanter för patientorganisationer. I december 2018 genomfördes ett möte i Umeå, och under 2019 planeras fler regionala möten – 13 februari i Malmö, 12 mars i Stockholm och 14 maj i Göteborg. Du kan hjälpa oss att sprida denna information! Kom och delta, träffa nya partners, och anmäl också era nya studier och aktiviteter till Johnny.Ludvigsson@liu.se för att kunna annonseras på SWEDIABNETs hemsida www.swediabnet.se.

Johnny Ludvigsson

Månadsgåvan – den effektiva gåvan!

Månadsgåva är ett av de avgjort mest effektiva sätten att skänka pengar till välgörenhet!

Den som ger en summa varje månad kan skänka lite åt gången och på det sättet ge mer över en längre period, samtidigt som det ändå känns mindre i plånboken jämfört med en större engångsgåva. Månadsgåvor ger också oss i administrationen bättre översikt över gåvoinkomsterna och underlättar för planering och budgetering. Och framför allt är månadsgåvan en gåva som innebär minimalt med administration – och därmed att ännu större del av varje gåvokrona kan gå direkt till forskningen!

På så sätt kan även en mindre slant få stor betydelse eftersom det blir en mer effektiv gåva. Det är därför oerhört glädjande att se att månadsgivandet via autogiro gick upp med hela 33% under 2017, en ännu större ökning än

året innan! Till det kommer de givare som skänker månadsgåva via SMS, och de som har anmält sig via TYP-1 kampanjen som har körts till förmån för Barndiabetesfonden under senare delen av året – en helt ny kanal!

Nu vill vi från Barndiabetesfondens håll därför passa på att sända ett stort och varmt tack till alla er månadsgivare – oavsett metod – som så generöst och tålmodigt hjälper forskningen på detta sätt! Samtidigt passar vi på att tipsa dig som ännu inte är månadsgivare men funderar på hur du kan bidra ekonomiskt på bästa sätt: månadsgåva är svårslaget!

Sedan länge har det funnits möjlighet att registrera månadsgåva via autogiro till Barndiabetesfonden. Det är ett enkelt och bekvämt sätt att skänka valfri summa varje månad. Uppgifter för att ge medgivande till dragning via autogiro hittar du via vår hemsida – <http://www.barndiabetesfonden.se/>

Stod-oss/Bli-månadsgivare/ – eller genom att kontakta Barndiabetesfondens kansli på telefon 013-10 56 90 eller e-post kansli@barndiabetesfonden.se.

Ett annat sätt att registrera sig via nätet finns ju via TYP-1 kampanjsidan – <http://typ1.barndiabetesfonden.se> – och där kan du också välja om du vill ge månadsvis via autogiro eller via kort.

Det går också att skänka 100 kr i månaden via SMS! Via våra SMS-tjänster och erbjuder vi också möjligheten att automatiskt skicka 100 kr varje månad så länge du själv väljer! Genom att SMS:a texten START UTROTA till 72929 aktiverar du tjänsten och bidrar med 100 kr/månad tills vidare. Du avslutar genom att skicka STOPP UTROTA till 72929.

Varmt tack för ditt stöd!

Redaktionen

Återigen lyckat: Sanofi-Barndiabetesfondens gemensamma möte

Fredagen den 25 jan 2019 arrangerades i Stockholm för 13:e året i rad årets i särklass mest populära möte för Sveriges barndiabetesteam av Sanofi och Barndiabetesfonden. Professor Gun Forsander, Drottning Silvias Barnsjukhus i Göteborg, ansvarade för programmet och framhöll föredömligt betydelsen av Barndiabetesfonden för att svensk barndiabetesvård ska fortsätta att hålla sin höga klass och kontinuerligt utvecklas. För att särskilt markera betydelsen av klinisk pediatrik diabetesforskning, där Barndiabetesfonden är landets i särklass största bidragsgivare, så presenterades under eftermiddagen olika kliniska forskningsprojekt. Efter en kort presentation av SWEDIABNET (undertecknad) så informerade professor Annelie Carlsson, Lund, om BDD-studien och uppmanade alla barndiabetesteam att utse en kontaktperson för att ha ansvar för patienter som visar sig sakna autoantikroppar och bör screenas för MODY om HbA1c vid diagnos är < 58 mmol/mol, och även en kontaktperson för patienter som har atypisk diabetes (A-T1D). Dr Torun Torbjörnsdotter, Huddinge, informerade om att man avsåg utveckla kunskapscenter om barn med kombinationen typ 1 diabetes och neuropsykiatriska problem och välkomnade intresserade att höra av sig. Sen följde flera intressanta föredrag. Dr

Foto: Mikael Kling

Barndiabetesfondens ordförande Johnny Ludvigsson tar emot checken på 120.000 kr av Sanofis representant Daniel Sandgren.

Frida Dangardt, Göteborg, berättade om studier av kardiovaskulära komplikationer, dr Josephine Haas, Stockholm, om försök att förbättra kunskap om motivation med personcentrerad utbildning till unga kvinnor med typ 1 diabetes. Därtill berättade Erik Ising, Malmö, om studier av tidig neuropati med mätning av vibrationssinne, Berglind Jonsdottir, Lund, om Thyroidasjukdom vid diabetes, och slutligen Frida Sundberg, Göteborg, om en Interventionstudie (AIDIT) där man vill bevara kvarvarande insulinsekretion

genom att kombinera ett antibiotikum (Azitromycin) som ges under 12 månader, med kostintervention och regelbundna episoder av intensiv insulinbehandling med målsättning att hålla blodsockret på 4 mmol/l.

Exemplen på klinisk forskning stimulerar. Stödet från Barndiabetesfonden behövs. Den generösa gåvan på 120 000 kr från Sanofi är mitt i prick och mottas med stor tacksamhet!

Johnny Ludvigsson

Panta mera!

Att panta burkar och flaskor är ju alltid bra – det är miljövänligt och resurseffektivt – och till vår stora glädje fortsätter det att dyka upp tillfällen då det dessutom kan vara till förmån för Barndiabetesfonden!

Ett flertal Hemköpsbutiker och ICA-handlare runtom i landet erbjuder Barndiabetesfonden som mottagare om den som pantar trycker på "välgö-

renhetsknappen" på deras pantmaskiner, och på vissa återvinningsstationer finns möjlighet att göra samma val. Det är en fantastisk möjlighet för Barndiabetesfonden och vi hoppas givetvis att fler ska följa efter!

Det förutsätter dock att handlarna kommer på rätt tanke, men du kan hjälpa dem med det! Ibland styrs enskilda butiker av centrala beslut, men

det skadar aldrig att fråga. Ta gärna upp frågan med din lokala butik nästa gång du är och handlar – kan de tänka sig att hjälpa till i kampen mot den vanligaste livshotande sjukdom bland barn och ungdomar i Sverige? ...

Redaktionen

Kassören rapporterar

Denna period omfattar tiden
2018-01-01 till 2018-12-31

Högtidsdagar, födelsedag, bröllop	615 523:-
Insamlingar, bössor mm	1 397 181:-
Facebookinsamlingar	3 820 027:-
Autogiro	1 870 645:-
Bidrag från privatpersoner	5 241 206:-
Till minne av	1 595 644:-
Kyrkliga aktiviteter	193 378:-
Testamenten	2 835 754:-
Bidrag från skolor	45 677:-
Bidrag från LION-klubbar	1 587 017:-
Bidrag från föreningar	808 117:-
Samarbetsavtal företag	379 645:-
Bidrag från företag	2 239 486:-
Lokalföreningar	1 081 790:-

Swish handel	54 705:-
Swish företag	1 816 533:-
SMS gåva	291 900:-
Autogiro kampanj	458 646:-
Månadsgivare kort kampanj	217 889:-
Engångsbidrag kort kampanj	5 340:-
God handling	927:-
Blodgivarsättningar	93 793:-
Charity Storm/Better Now	163 872:-
Returpack	239 009:-
Ladies Circle	19 346:-

Totalt 2018-01-01—12-31
27 073 910:-

Bidrag från Barndiabetesfondens Lokalföreningar

BDFs Lokalförening Linköping	292 300:-
BDFs Lokalförening Skåne	160 205:-
BDFs Lokalförening Dalarna	126 916:-
BDFs Lokalförening Stockholm	122 675:-
BDFs Lokalförening Skaraborg	115 260:-
BDFs Lokalförening Blekinge	103 082:-
BDFs Lokalförening Jönköping	65 957:-
BDFs Lokalförening Värmland	45 755:-
BDFs Lokalförening Norrköping	30 195:-
BDFs Lokalförening Gävleborg	13 965:-
BDFs Lokalförening Uppsala	5 480:-

Lokalföreningarna – den drivande kraften!

Barndiabetesfonden gjorde ett riktigt rekordår 2018 med över 27 miljoner kronor i insamlade medel, och det är tack vare er – ni eldsjälarna som ser till att själva insamlandet blir av!

Det finns förstås många sätt att bedriva insamling till förmån för Barndiabetesfonden, men det är i Barndiabetesfondens Lokalföreningar som vi hittar hjärtat i insamlingsverksamheten. Här kan lokala eldsjälarna samlas, arbeta tillsammans, utbyta tips och erfarenheter med varandra och andra Lokalföreningar, och gemensamt driva ett organiserat insamlingsarbete till förmån för Barndiabetesfonden och forskningen!

Medlemskap i Barndiabetesfondens Riksförening är på uppgång, liksom antalet Lokalföreningar runtom i landet, men eftersom de är en så stor del av den aktiva organisationen kring stiftelsen skulle vi förstås väldigt gärna se en ännu större ökning! Lokalföreningarna är alltid varmt tacksamma för all den hjälp du som medlem kan ställa upp med – oavsett om det är att kandidera för en styrelsepost och aktivt vara delaktig i utformning och planering av själva insamlingsarbetet, eller kanske bara att någon gång kunna ställa upp och stå i ett marknadsstånd, gå runt med en insamlingsböss på ett evenemang, eller bidra med ett pris till ett lotteri. Just nu söker exempelvis

Barndiabetesfondens Lokalförening Norrbotten och Barndiabetesfondens Lokalförening Gävleborg fler styrelsemedlemmar – gå in på deras kontaktsidor på barndiabetesfonden.se för att få veta mer!

På Lokalföreningarnas sidor på barndiabetesfonden.se hittar du kontaktuppgifter till samtliga Lokalföreningar om du vill veta mer. Du kan givetvis alltid kontakta kansliet på e-post kansli@barndiabetesfonden.se också om du har några funderingar eller om det inte finns en Lokalförening i din region – kanske vill du vara med och starta en?

Redaktionen

Insamling i Norrahammar

År 1998 fick vårt barnbarn Marcus, då 10 år, diabetes. Det var naturligtvis om-
tumlande för oss i hans närhet, ingen
mår bra att se ett barn som drabbas av
sjukdom. Men det fanns redan då bra
behandling och i dag har man kommit
ännu längre tack vare forskningen.

När Marcus kom till sjukhuset fick
han god vård och han fick lära sig att
ta sprutor. Britt-Mari Weidby var en av
sköterskorna som tog hand om Mar-
cus. Idag är hon pensionär, men läg-
ger ner mycket tid på information om
diabetes.

Själv har jag under många år tänkt
göra något för barn som får diabetes.
I september 2018 ordnade jag en kväll
i Norrahammars Folkets Hus, där in-
täkterna gick till Barndiabetesfonden.
Som dragplåster fanns Christina Lind-
berg ("De sista ljuva åren") och Lasse

Sigfridsson. De underhöll med sång
och musik inför fullsatt hus. Jag har
under en tid besökt 30 företag och fått
in mycket pengar – stort tack till dem.
Totalt efter kvällen kunde vi redo-
visa ett resultat på 43.032 kronor som
skickats in till Barndiabetesfonden.

Kvällen inleddes med en utmärkt
information om diabetes av Britt-Mari
Weidby och hon svarade på frågor un-
der kvällen. Marcus har lärt sig att leva
med sin sjukdom och är mycket aktiv.
2017 var han målvakt i Skillingaryd i
ishockey. Han ska spela fotboll i Ta-
bergs Sportklubb kommande säsong.
Arbetar som säljare och reser mycket,
trivs bra och mår bra. Han har lärt sig
att leva med sin diabetes.

Rolf Lyck

Foto: Lisbeth Lejon

*Marcus Lyck tillsammans med "sin" sjuk-
sköterska Britt-Marie Weidby och farfar
Rolf Lyck.*

Fortsätt skicka in gamla sedlar!

Foto: Anna Järpe/Barndiabetesfonden

Gamla, utgångna sedlar kan fortfaran-
de betala för ny forskning! Vi fortsätter
att tacksamt ta emot alla gamla sedlar
som kan tänkas dyka upp i gömslen
och vrår. Som välgörenhetsorganisa-
tion kan Barndiabetesfonden fortfa-
rande samla ihop gamla utgångna sed-
lar – hur gamla som helst faktiskt, bara
de är svenska – och lösa in dem vid
Riksbanken. På det viset kommer alla
dessa gamla sedlar åter till användning
som bidrag till ny forskning.

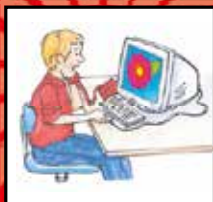
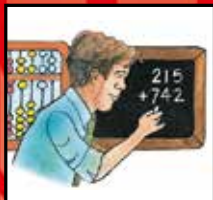
Därmed vill vi också rikta ett varmt
tack till alla er som redan har skickat
in gamla sedlar till Barndiabetes-
fondens kansli! Alla ni som på eget
initiativ har samlat ihop gamla sedlar
hos släkt och vänner för att sedan vi-
darebefordra dem till oss. Alla ni som
bidragit genom att stoppa era gamla

sedlar i någon av Barndiabetesfondens
insamlingsbössor. Alla ni som lämnat
gamla sedlar till representanter för nå-
gon av våra Lokalföreningar. Tack! För
forskningen är de sedlarna fortfarande
värda precis lika mycket som de en
gång var.

Ingen sedel är heller för liten! Efter-
som vi samlar ihop och skickar in en
större mängd åt gången till Riksbanken
med jämna mellanrum, är varje sedel
lika viktig. Många bäckar små...

Så vi hoppas att du tänker på Barn-
diabetesfonden nästa gång du hittar en
gammal sedel någonstans, och påminn
gärna släkt och vänner om att de kan
göra detsamma!

Redaktionen

Välkommen till oss!

Vi erbjuder professionell hjälp i ett av Sveriges modernaste fullservicetyckerier! Snabba och kostnadseffektiva lösningar på Era trycksaker då hela produktionskedjan finns under samma tak.

013-35 55 50

Trycksak 341298

Larsson Offsettryck AB • Häradskärsgatan 7 • Box 1529 • 581 15 Linköping

Barndiabetesfonden

Beskyddare:
HKH
Kronprinsessan
Victoria

Barndiabetesfondens Johnny Ludvigsson-pris till yngre barndiabetesforskare i Sverige

Pristagaren ska vara svensk medborgare och ska ha bedrivit diabetesforskning

- kliniskt på barn och ungdomar eller/och
- epidemiologiskt om diabetes hos barn och ungdomar eller/och
- experimentellt rörande typ 1 diabetes.

Användning av biologiskt material från barn och ungdomar, och klinisk koppling till barn- och ungdomsdiabetes ska väga tungt i bedömningen.

Pristagaren, som inte får ha fyllt 45 år den 16 oktober det aktuella året, får nomineras av annan diabetesforskare eller så får diabetesforskaren själv skicka in egen nominering, som skall motiveras genom att på engelska beskriva vetenskaplig insats (max 1000 ord) och bifoga de viktigaste (max 10) vetenskapliga publikationerna. Nomineringen ska vara Priskommittén tillhanda **senast** den 15 maj det år priset ska delas ut.

Pristagaren utses, senast 15 juni det år priset ska delas ut, av en priskommitté bestående av Barndiabetesfondens Vetenskapliga råd förstärkt med de tre föregående årens pristagare.

Priset består av en penningssumma på 50.000 svenska kronor samt ett diplom.

Priset offentliggörs årligen den 16 oktober på Johnny Ludvigssons födelsedag, och utdelas under de kommande månaderna vid en prisceremoni, eventuellt i samband med en större medicinsk konferens. Priset överlämnas av Barndiabetesfondens beskyddare HKH Kronprinsessan Victoria, Johnny Ludvigsson eller Barndiabetesfondens ordförande. Pristagaren ska hålla en 20 minuters föreläsning om sin forskning.

Pristagaren åtar sig att kommande tre år delta i Priskommitténs arbete utan extra ersättning.

För mer information, kontakta kansli@barndiabetesfonden.se

www.barndiabetesfonden.se

Barndiabetesfondens samarbetspartners

EKOXEN, LINKÖPING
BY CHOICE HOTELS

Samarbetspartner
sedan 2008

Lions har varit fondens
samarbetspartner sedan
1989 och är en av fondens
större bidrags-givare. Innehar
en ordinarie styrelseplats
i fonden

Samarbetspartner
sedan 2006

Handelsbanken

Samarbetspartner
sedan 2007.
Förvaltar och hanterar
fondens kapital

Samarbetspartner
sedan 2007.
Ställer upp för fonden
i många publika
sammanhang

SANOFI DIABETES

Samarbetspartner
från 2009

Swedbank

Robur

Samarbetspartner
från 2010

Larsson Offsettryck
Häradskärsgränd 7, Box 1529, 581 15 Linköping

Samarbetspartner
från 2009

BEHIND EVERY GREAT WEBSITE...
EPISERVER

Samarbetspartner
från 2010

SOGETI

Samarbetspartner
från 2010

BIFA Visby AB

Samarbetspartner
från 2018

BRUMMER & PARTNERS

Samarbetspartner
från 2016

Stöd kampen mot barndiabetes!

Pg 90 00 59-7

Jag vill bli medlem i Barndiabetesfondens Riksförening

☐ Enskild person	200 kr/år	Namn (vuxen):	
☐ Familj	350 kr/år	Adress:	
☐ Organisation/företag	1000 kr/år	Postnr:	
		Telefon:	
		Mobil:	
		E-post:	

**OBS! att medlemskap måste stå i
myndig persons namn!**

Födelsedata

Som ny medlem blir jag automatiskt också medlem i närmaste lokalförening

Konto för medlemsavgifter PG 34 55 54-0

Skicka talongen till Barndiabetesfonden, Gränsliden 10, 582 74 LINKÖPING

Plusgiro: 90 00 59-7 | www.barndiabetesfonden.se | kansli@barndiabetesfonden.se | Bankgiro: 900-0597